

PROGRAM ZAJĘĆ LOGOPEDYCZNYCH

Prowadzenie: Katarzyna Mruszczyk

1. Cele ogólne i szczegółowe

Cele ogólne:

- budowanie systemu językowego (fonetyczno- fonologicznego, gramatycznego, leksykalnego, składniowego i prozodycznego);
- usprawnianie zaburzonej kinestezji artykulacyjnej;
- utrwalenie sprawności artykulacyjnej w mowie spontanicznej;
- prowadzenie ćwiczeń właściwych z zakresu korekcji wad wymowy;
- wspieranie i motywowanie do dalszego działania.

Cele szczegółowe:

- ćwiczenia przygotowujące artykulatory do wywołania prawidłowej wymowy zaburzonych głosek:
 - oddechowe
 - narządów artykulacyjnych
 - emisyjno-głosowych
- bogacenie słownictwa czynnego i biernego;
- ćwiczenia intonacji, akcentu i melodii języka;
- rozwijanie pamięci wzrokowej i słuchowej;
- rozwijanie funkcji wzrokowej (procesy analizy i syntezy, spostrzegawczość);
- rozwijanie funkcji słuchowej (różnicuje fonemy, ćwiczy analizę i syntezę głoskową);
- doskonalenie sprawności grafomotorycznej i koordynacji wzrokowo-ruchowej;
- ćwiczenia sprawności percepcyjnej;
- wywołanie i utrwalanie zaburzonej głoski
- ćwiczenia budowania samodzielnych wypowiedzi ustnych;
- współpraca z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym, psychologiem.
- kierowanie wybranych dzieci do specjalistów z zakresu laryngologii, foniatrii, ortodoncji, stomatologii.

2. Dobór treści

Ćwiczenia oddechowe

- ćwiczenia polegające na wprowadzaniu w ruch lekkich przedmiotów za pomocą dmuchania'
- puszczanie baniek mydlanych
- zdmuchiwanie lekkich przedmiotów z gładkiej lub chropowatej powierzchni;
- ćwiczenia ruchowe dwufazowe: jedna faza wdech, druga faza wydech;
- liczenie na jednym wydechu;
- powtarzanie zdań na jednym wydechu;
- powtarzanie zdań szeptem- staranna wymowa samogłosek;
- naśladowanie śmiechu różnych osób;
- nadmuchiwanie balonów;
- zdmuchiwanie płomyka świecy przy zwiększanej stopniowo odległości,

Ćwiczenia usprawniające narządy artykulacyjne

ćwiczenia języka

- gwałtowne wysuwanie i wsuwanie języka w głąb jamy ustnej, zlizywanie z talerzyka miodu, posypki na torty;
- „kłaśkanie” językiem o podniebienie twarde;
- dotykanie czubkiem języka na zmianę dolnych i górnych zębów przy silnie opuszczonej żuchwie;
- unoszenie czubka języka do wałka dziąsłowego;
- wysuwanie języka na górną wargę;
- odklejanie opłatka, chrupki od wałka dziąsłowego;
- głośne wymawianie głoski a z jednoczesnym unoszeniem języka do wałka dziąsłowego;
- kilkakrotne uderzenie czubkiem języka o wałek dziąsłowy;
- wielokrotne wymawianie sylaby da z głoską d realizowaną dziąsłowo;
- lizanie podniebienia przy otwartych ustach;
- wypychanie językiem policzków.

ćwiczenia warg

- szybkie zmienianie układu ust „uśmiech”-„ryjek”;
- utrzymywanie na wargach zwiniętych w „ryjek” kółeczka z cienkiego drucika, podczas wykonywania ćwiczeń manualnych;
- wykonywanie ruchów imitujących gwizdanie i cmokanie;
- zakładanie wargi dolnej na górną i odwrotnie;
- dmuchanie przez wargi ułożone w kształt dziobka i z zębami górnymi na dolnej wardze;
- parskanie;
- półuśmiech-odciąganie na przemian kącików warg;
- nadymanie policzków i powolne wypuszczanie powietrza ustami lub nosem.

ćwiczenia podniebienia miękkiego

- wdychanie i wydychanie powietrza przez nos;
- wypowiedanie sylaby apa z przedłużeniem momentu zwarcia warg;
- wypowiedanie sylab ap, op, ep, yp, up z przedłużeniem zwarcia warg;
- ćwiczenia z rurką (przenoszenie kawałków papieru);
- ziewanie.

ćwiczenia żuchwy

- wykonywanie ruchów poziomych, raz z wargami rozchylonymi, raz z zamkniętymi, ruchy do przodu i do tyłu;
- unoszenie żuchwy ku górze;

Ćwiczenia funkcji słuchowych

ćwiczenia wrażliwości słuchowej

- rozpoznawanie dźwięków dochodzących z najbliższego otoczenia (różnicowanie i wysłuchiwanie);
- rozróżnianie dźwięków odgłosów przyrody;
- zabawy z instrumentami;
- wysokość, natężenie i barwa dźwięków.

- **ćwiczenia rytmiczne**
- odtwarzanie struktur rytmicznych;
- zabawy ruchowe- klaskanie, wygrywanie melodii.

- **Ćwiczenia stymulujące rozwój słuchu fonemowego**
- wyróżnianie wyrazów w zdaniu;
- wydzielanie sylab w wyrazach;
- wyodrębnianie głosek w nagłosie, śródgłosie i wygłosie;
- wyszukiwanie przedmiotów znajdujących się na daną głoskę;
- wydzielanie głosek w wyrazie;
- różnicowanie wyrazów różniących się jedną głoską;
- pisanie ze słuchu, wyrazów i zdań;

- **Ćwiczenia grafomotoryczne**
- pogrubianie konturów rysunków;
- zamalowywanie małych i dużych przestrzeni;
- rysowanie szlaczeków;
- rysowanie i wycinanie elementów geometrycznych;
- zamalowywanie małych pól kolorami zgodnie z oznakowaniem;
- łączenie punktów linią ciągłą na konturze;
- pisanie po śladzie wzorów bez odrywania ręki;
- ćwiczenia graficzne;
- utrwalenie prawidłowego ujęcia przyrządów do pisania;
- obrysowywanie konturów;
- rysowanie równoległe;
- rysowanie wg wzoru;
- zabawa plasteliną i masą solną;
- wyklejanie konturów plasteliną.

Ćwiczenia funkcji wzrokowej, wzrokowo-ruchowej

- układanie obrazków z części;
- dobieranie części obrazka do całości;
- wyszukiwanie różnic między obrazkami;
- uzupełnianie niedokończonych rysunków i figur;
- szybkie rozpoznawanie obrazów wzrokowych;
- orientacja kierunkowa k przestrzenna;
- odtwarzanie w pamięci;
- uzupełnianie obrazów niedokończonych;
- wyszukiwanie identycznych obrazków;
- dobieranie par obrazków na materiale tematycznym i a tematycznym;
- wyszukiwanie wśród zestawu obrazków identycznego z pokazanym przez dorosłego;
- dopasowanie obrazków do konturów ich cieni;
- ćwiczenia na materiale literowo wyrazowym.

Ćwiczenia z zakresu korekcji wad wymowy

- wywoływanie i utrwalanie poszczególnych głosek w izolacji;
- utrwalenie głoski korygowanej na materiale językowym w sylabach, logotomach, wyrazach (nagłos, śródgłos, wygłos);

- utrwalanie wywołanej głoski w grupach spółgłoskowych;
- utrwalanie wywołanej głoski w wyrażeniach dwuwyrzowych;
- utrwalanie wywołanej głoski w zdaniach;
- utrwalanie danej głoski w prostym tekście, wierszyki, piosenki, wyliczanki
- różnicowanie fonemowe głosek opozycyjnych: np sz-s, sz-rz, s-ś, r-l, r-l-j;
- automatyzacja poprawnej wymowy w mowie spontanicznej, opowiadaniu ilustracji, historyjek obrazkowych, rozmowie kierowanej;
- utrwalanie prawidłowej wymowy na bazie gier dydaktycznych

Ćwiczenia bogacące słownictwo

- ćwiczenia koncentrujące się wokół tematów, miejsc, osób i zdarzeń bliskich dziecku.

Ćwiczenia koncentracji, uwagi, pamięci i myślenia twórczego

- wyszukiwanie tych samych symboli i znaków;
- wyszukiwanie różnic;
- wykreślanki i zagadki;
- rysowanie wg wzoru i opisu;
- zabawy typu: co się zmieniło?, czego brakuje?, co nie pasuje?

Stymulacja lewej półkuli mózgu

- układanki lewopółkulowe;
- sekwencje tematyczne i aтематиyczne;
- kategoryzacja;
- szeregi.

3. Procedura osiągnięcia celów

Cele kształcenia zostaną osiągnięte poprzez:

- odpowiednie dobranie treści zajęć i systematyczną ich realizację,
- właściwą realizację zajęć,
- wykorzystanie i stosowanie właściwych: metod nauczania, środków dydaktycznych, form organizacyjnych
- ocenę pracy
- kontrolowanie pracy ucznia.

Praca na zajęciach jest dostosowana do możliwości każdego dziecka. Indywidualizacja ta polega na stałym monitorowaniu przebiegu i efektów pracy każdego ucznia, powolnym stopniowaniu trudności, systematyczności i ciągłości oddziaływań. Punktem wyjścia jest analiza potrzeb edukacyjnych i możliwości indywidualnych uczestników zajęć. Układy ćwiczeń, o różnym stopniu trudności, poprzedzone są krótką i jasną instrukcją. Dzieci w czasie zajęć powinny czuć się odprężone, spokojne- bardzo ważne, więc jest ocenianie postępów wzmacnianiem pozytywnym. Pomoce dydaktyczne stosowane w trakcie ćwiczeń są różnorodne, budzą zainteresowanie dziecka. Zajęcia często mają charakter zabawowy. Metody są dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości dziecka.

Metody pracy:

- metody aktywne
- demonstracja i instrukcja
- metody mechaniczne
- metody substytucyjne
- metody ortofoniczne

Formy pracy:

- indywidualna,
- grupowa,

W ramach kontroli osiągnięć uczniów przewidują:

- ustne wypowiedzi ucznia;
- różnorodne formy pracy ucznia (np. Karty pracy),
- obserwacja: zaangażowanie i wkład pracy ucznia na zajęciach,;
- rozmowa z uczniem i jego rodzicami.

W ramach oceniania osiągnięć uczniów przewidują:

- pochwałę słowną;
- motywujące pieczątki i naklejki;
- pochwałę pisemną;
- dyplomy lub medale na zakończenie zajęć